

Huvudman

Västbergaskolan AB
Org.nr 556597-7609
anna.stenbom@vastbergaskolan.se

Ärendet

Tematisk tillsyn av kontroll av utdrag ur belastningsregistret (nedan kallat registerutdrag) i fritidshem med enskild huvudman vid Västbergaskolans fritidshem i Stockholms kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Västbergaskolan AB att senast den **3 februari 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande kontroll av registerutdrag och anteckning om att registerutdrag visats upp. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Västbergaskolan AB ska för fritidshemmet vidta följande åtgärder

Kontroll av registerutdrag

1. Se till att den som erbjuder anställning kontrollerar registerutdrag innan beslut om anställning. Även den som beslutar om att anlita eller ta emot någon ska kontrollera registerutdrag innan anlitandet eller mottagandet (2 kap. 31 § skollagen).

Anteckning om att registerutdrag visats upp

1. Se till att kontroll av registerutdrag dokumenteras genom en anteckning. Någon annan dokumentation om kontrollen får inte göras. Av anteckningen ska det framgå datum samt vem som gjort anteckningen. Anteckningen ska vara gjord av den som erbjudit en anställning (2 kap. 32 § skollagen).
2. Säkerställ att registerutdrag inte lämnas in, utan endast visas upp när någon anställs, anlitas eller tas emot (2 kap. 31–32 §§ skollagen).

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (SI 2025:11596) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har under hösten 2025 inlett en tematisk tillsyn vid Västbergaskolans fritidshem i Stockholms kommun. I tillsynen har Skolinspektionen granskat kontroll av registerutdrag innan personer anställs, anlitas eller tas emot vid fritidshemmet. Skolinspektionen har även granskat anteckningar om kontrollen. Personer som omfattas av tillsynen är dels de som var verksamma på fritidshemmet i samband med tillsynsbesöket, dels tillfälliga vikarier som anställts eller anlitats inom en månad före tillsynsbesöket. Tillsynen har inte omfattat personer vars registerutdrag skulle ha kontrollerats före den 1 juli 2023.

Tillsynen har genomförts genom ett oanmält besök på fritidshemmet den 28 november 2025. Skolinspektionen har intervjuat skolchef, biträdande rektor och vikariesamordnare. Som en del i tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat en lista över personal vars registerutdrag skulle ha kontrollerats (nedan benämnd personallista) samt anteckningar om att registerutdrag har visats upp.

Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Föreläggande

Kontroll av registerutdrag och anteckning om att registerutdrag har kontrollerats

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Kontroll av registerutdrag

Av personallistan framgår att sex personer har anställts på skolenheten efter den 1 juli 2023 och var verksamma på fritidshemmet vid tillsynstillfället. Det framgår även att det finns åtta personer som varit tillfälliga vikarier samt att det finns fem personer som har anlitats som

tillfälliga vikarier under den senaste månaden. Fritidshemmet har enligt skolchefen och biträdande rektorn inga mottagna personer i fritidshemmet vid tillsynens tidpunkt.

Biträdande rektorn eller vikariesamordnaren har, enligt notering på personallistan, kontrollerat registerutdrag för samtliga anställda personer. För de fem anlitade tillfälliga vikarierna framgår det av personallistan att någon registerkontroll inte har gjorts.

Biträdande rektorn och vikariesamordnaren bekräftar i intervju att de har ett uppdelat ansvar för att anställa och anlita personal. Biträdande rektorn ansvarar för rekryteringen av ordinarie personal. Biträdande rektorn uppger att kontroll av registerutdrag sker, efter två intervjuer samt att referenskontroll har skett, oftast i samband, dock innan, med att anställningsavtalet signeras. Vikariesamordnaren ansvarar för att rekrytera och anlita tillfälliga vikarier. Vikariesamordnaren uppger att hen ber aktuell kandidat att ta med registerutdraget till intervju och att kontrollen sker på intervjun innan det bestäms att kandidaten ska anställas. Enligt vikariesamordnaren sker avtalsskrivandet vid ett annat tillfälle. I undantagsfall kontrolleras registerutdraget första dagen tillfälliga vikarien börjar arbeta.

När vikariesamordnaren beslutar om att anlita en person som tillfällig vikarie från ett bemanningsföretag visas inget registerutdrag för vikariesamordnaren eller någon annan på skolan. Det händer dock att anlitad personal vill visa upp registerutdrag första gången de kommer till skolan. Vikariesamordnaren uppger att hen vet att bemanningsföretaget har kontrollerat registerutdragen för sina anställda innan de skickats till skolan, dock vet hen inte när eller hur bemanningsföretaget har gjort kontrollen av registerutdraget.

Anteckning om att registerutdrag har visats upp

Skolinspektionen har för samtliga personer på personallistan begärt att få ta del av anteckningar om att registerutdrag har visats upp. Vid Skolinspektionens kontroll av skolans dokumentation av registerutdrag framgår att för samtliga anställda personer som anställdts efter den 4 november 2025 finns en ruta i anställningsavtalet för när registerutdrag har kontrollerats. För personal som anställdts innan den 4 november 2025 saknas anteckning om att registerutdrag har kontrollerats. Samtliga anställningsavtal är signerade av antingen skolchefen eller rektorn och registerutdraget har sparats för samtliga anställda. För de personer som anlitats i verksamheten finns inga anteckningar om att registerutdrag kontrollerats.

Skolchefen och biträdande rektorn bekräftar i intervju att det är skolchefen eller rektorn som signerar anställningsavtalet i förväg. Vidare är det biträdande rektorn eller vikariesamordnaren som erbjuder anställningen som fyller i datum när kontrollen gjorts och att det därför inte framgår namn på den som gjort kontrollen av registerutdraget. Både biträdande

rektorn och vikariesamordnaren uppger att registerutdragen alltid sparas efter att samtycke för detta inhämtats av de anställda.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 31 § skollagen (2010:800) framgår att den som erbjuds en anställning inom bl.a. fritidshemmet, grundskolan eller anpassade grundskolan ska visa upp ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister för den som erbjuder anställningen. Utdraget ska vara högst ett år gammalt. Den som inte har visat upp ett sådant registerutdrag får inte anställas.

Registerutdrag som avses i första stycket ska visas upp även av den som

1. erbjuds eller tilldelas arbete inom sådan verksamhet som avses i första stycket under omständigheter liknande dem som förekommer i ett anställningsförhållande inom verksamheten, om det sker genom uppdrag, anställning hos någon som ingått avtal med den som bedriver verksamheten eller anställning inom annan kommunal verksamhet,
2. under utbildning till en lärar- eller förskollärarexamen enligt högskolelagen (1992:1434) eller yrkesutbildning inom kommunal vuxenutbildning tilldelas plats för verksamhetsförlagd del av utbildningen inom sådan verksamhet som avses i första stycket, eller
3. genom deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program tilldelas plats för arbetspraktik eller annan programinsats inom sådan verksamhet som avses i första stycket.

Registerutdraget ska i de fall som avses i andra stycket visas upp för den inom verksamheten som beslutar om att anlita eller ta emot någon på ett sådant sätt som avses där. Den som inte har visat upp ett sådant registerutdrag får inte anlitas eller tas emot i verksamheten.

Av 2 kap. 32 § skollagen framgår att en kontroll av ett registerutdrag enligt 31 § ska dokumenteras genom en anteckning om att utdraget har visats upp. Anteckningen ska göras av den inom verksamheten som beslutar om att anställa, anlita eller ta emot någon. Någon annan dokumentation om kontrollen får inte göras.

Av 2 kap. 33 § skollagen framgår att den som inom ett år erbjuds en förnyad anställning hos samma arbetsgivare eller en förnyad möjlighet att på ett sådant sätt som avses i 31 § andra stycket delta i verksamheten får anställas, anlitas eller tas emot utan att han eller hon har visat upp ett registerutdrag.

Av förarbeten till regleringen om registerkontroll (prop. 2012/13:194 s. 45 och prop. 2020/21:152 s. 67) framgår att registerutdraget ska visas upp för

den inom verksamheten som beslutar om att anställa, anlita eller ta emot någon.

Av förarbeten till skollagen (prop. 2020/21:152 s. 37 ff.) framgår att registerutdrag inte ska lämnas in till den som anställer någon i fritidshemmet, grundskolan anpassade grundskolan utan endast visas upp för den som anställer någon.

Av förarbeten till den lagstiftning som föregått skollagen (prop. 1999/2000:123 s. 32) framgår att genom att endast den som erbjuder en anställning skall lämna registerutdrag markeras att inte alla sökande måste lämna registerutdrag utan endast den som arbetsgivare under urvalsprocessen kommit fram till är den lämpligaste.

Skolinspektionens bedömning

Kontroll av registerutdrag

Skolinspektionen bedömer att det finns brister vid Västbergaskolans fritidshem vad gäller kontroll av registerutdrag.

Av utredningen i ärendet framgår att när tillfälliga vikarier anlitas från ett bemanningsföretag kontrolleras inte registerutdraget av den person som beslutar om anlitandet vid fritidshemmet. Av skollagen framgår att ett registerutdrag ska visas upp för den inom verksamheten som beslutar om att anlita någon. Att personer som anlitas på fritidshemmet inte visar upp ett registerutdrag är därmed en brist.

Av utredningen framgår vidare att personer som kallas till intervju, för att arbeta som tillfällig vikarie, ombes att ta med registerutdrag redan till intervjun och att kontroll görs innan vikariesamordnaren bestämt sig för att erbjuda kandidaten anställning. Av förarbetena till skollagen framgår att arbetsgivaren endast kan begära att ett registerutdrag ska visas upp av den som faktiskt erbjuder en anställning eller som ska anlitas eller tas emot i verksamheten. Det är alltså inte meningen att registerutdraget ska visas upp tidigare i processen, exempelvis i samband med ansökan eller när man kallar några av de sökande till intervju. Förfarandet vid Västbergaskolans fritidshem kring när sökande vikarier uppmanas uppvisa registerutdrag är därmed en brist.

Anteckning om att registerutdrag har visats upp

Av Skolinspektionens utredning framgår att det finns anteckningar om att registerutdrag har kontrollerats för samtliga personer som anställdes efter den 4 november 2025, dock saknas anteckningar för samtliga personer som är anställda innan den 4 november 2025. Av skollagen framgår att en kontroll av ett registerutdrag ska dokumenteras genom en anteckning om att utdraget har visats upp. Att ingen sådan anteckning dokumenterats för ett flertal anställda personer vid fritidshemmet är en brist.

Av intervju med skolchefen och biträdande rektorn samt av granskad dokumentation framgår att för samtliga anställda på personallistan är det inte samma person som har beslutat om anställningen som också har gjort anteckningen. Det framgår att biträdande rektorn eller vikariesamordnaren har gjort kontrollen av registerutdrag samt beslutat om att anställa personen, men att det är skolchefen eller rektorn som undertecknat anställningsavtalet och därigenom också gjort anteckningen. Av skollagen framgår att en kontroll av ett registerutdrag dokumenteras genom en anteckning. Anteckningen ska göras av den inom verksamheten som beslutar om att anställa någon. Att det inte är samma person som beslutar om att anställa någon som gör anteckningen är därmed en brist.

Skolinspektionen bedömer vidare att det finns brister i verksamhetens arbete med att registerutdrag sparas. Av förarbetena till skollagen framgår att registerutdrag inte ska lämnas in till den som anställer någon utan endast visas upp. Att registerutdrag för personer som anställs vid fritidshemmet sparas är därmed en brist. Det som framhållits om att skolan inhämtat samtycke för att spara registerutdragen förändrar inte Skolinspektionens bedömning.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Västbergaskolan AB verksamhet vid Västbergaskolans fritidshem uppfyller inte författningarnas krav vad gäller kontroll av registerutdrag och anteckning om att registerutdrag har visats upp. Det finns därför skäl att förelägga Västbergaskolan AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

X Erica Underwood

Beslutsfattare
Signerat av: Erica Underwood

X Matilda Kaijser

Föredragande
Signerat av: Matilda Atterborn Kaijser